

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΕΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΑΜΠΕΛΟΥ

Το τελευταίο διάστημα κυκλοφορούν κακόβουλα σχόλια και διασπείρονται ψευδή γεγονότα σχετικά με την στάση του Συνδέσμου Ελληνικού Οίνου, ως προς το ζήτημα της εγγραφής ποικιλιών αμπέλου στον εθνικό κατάλογο σύμφωνα με την νέα διαδικασία που θεσπίζει η υπουργική απόφαση 1649/89081/2018 (Β'2816). Το φαινόμενο εντάθηκε μάλιστα με την ανάρτηση της διευκρινιστικής εγκυκλίου υπ' αριθμ. 2690/162757 του Υφυπουργού ΑΑ&Τ.

Απέναντι στην κακοήθεια και την διαβολή, ο Σ.Ε.Ο. επιθυμεί να ενημερώσει τα μέλη του αλλά και ολόκληρο τον αμπελοοινικό κλάδο, για πολλοστή φορά, ως προς τις πάγιες και κρυστάλλινες θέσεις του.

Δηλώνουμε συνεπώς τα ακόλουθα :

1. Ο εθνικός μας κατάλογος ποικιλιών αμπέλου **είχε να ενημερωθεί για δεκαετίες, εξαιτίας του παρωχημένου καθεστώτος εγγραφής.** Εμβληματικές ποικιλίες όπως το «μυσοφιλέρο» παρέμεναν εκτός καταλόγου, ενώ ο Σύνδεσμος είχε γίνει αποδέκτης εύλογων αιτημάτων για την εγγραφή ποικιλιών οι οποίες είτε φθίνουν είτε δεν δύνανται να αξιοποιηθούν εμπορικά είτε, τέλος, εγγράφονται σε εθνικούς καταλόγους άλλων κρατών μελών της Ε.Ε.

2. Ο Σ.Ε.Ο. παραμένει **προσηλωμένος στον στόχο του διαλόγου** στο πλαίσιο της Διεπαγγελματικής (ΕΔΟΑΟ) για την χάραξη ενός Στρατηγικού Σχεδίου για την Αμπελουργία. Η έκδοση της σχετικής απόφασης θα εξυπηρετήσει ακριβώς την υλοποίηση αυτού καθώς συνεισφέρει στην διάσωση και αξιοποίηση των ποικιλιών αμπέλου της Χώρας. Παρότι αναζητήσαμε εξηγήσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω απόφαση θα υπονομεύσει αυτό το έργο, δεν έχουμε λάβει συγκεκριμένη απάντηση.

3. Στην Ελλάδα ευδοκιμεί, μεταξύ άλλων, η συνωμοσιολογία. Ακούστηκε ότι με τον τεχνικό κανονισμό για την εγγραφή ποικιλιών «εξυπηρετούνται συμφέροντα». Έτσι ακριβώς είναι: η απλούστευση της διαδικασίας εγγραφής ποικιλιών αμπέλου εξυπηρετεί τα ζωτικά συμφέροντα της ελληνικής αμπελουργίας και οινοποιίας. Υπενθυμίζουμε ότι **αποκλειστικός διατηρητής του γενετικού υλικού των αβελτίωτων ποικιλιών αμπέλου ορίζεται ο «ΕΛΓΟ-Δήμητρα»,** ως δημόσιος φορέας, αποκλείοντας έτσι στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και την ιδιοποίηση του κοινού γενετικού κεφαλαίου του ελληνικού αμπελώνα.

4. Ο όρος «αβελτίωτες» ποικιλίες εισάγεται ήδη με τον Ν. 1564/1985 ενώ υπάρχει σε πλήθος κειμένων της Ε.Ε. Η εμμονή στο ζήτημα του όρου αποπροσανατολίζει από την ουσία του θέματος, το οποίο είναι η διάσωση του γενετικού πλούτου του ελληνικού αμπελώνα. Δεν θεωρούμε ότι ο όρος είναι προβληματικός, αν όμως αυτό εμποδίζει ώστε κάποιοι να συνταχθούν με την προσπάθεια ανανέωσης του καταλόγου, ας χρησιμοποιηθεί άλλος όρος. Ταυτόχρονα όμως η ιδέα της απόσυρσης της υπουργικής απόφασης μέχρι να υπάρξει νέα ορολογία τίθεται εκ του πονηρού, ώστε να περάσουν άλλα είκοσι χρόνια αδράνειας.

5. Ο Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου ουδέποτε πήρε θέση υπέρ των υβριδίων. Το ζήτημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό και θα πρέπει να υπάρξει διαβούλευση μεταξύ των θεσμικών φορέων του κλάδου και του Υπουργείου. Η ίδια η σχετική απόφαση ουδέν ορίζει για το θέμα, καθώς αφορά αποκλειστικά στην διαδικασία εγγραφής ποικιλιών.

6. Το επιχείρημα ότι δήθεν οι υβριδικές ποικιλίες είναι ξένες προς το ευρωπαϊκό γίνεσθαι είτε κρύβει κακή πρόθεση είτε αποκαλύπτει αδικαιολόγητη άγνοια: αυτό επιτρέπεται ήδη, επί της αρχής, από τους ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (ΕΚ) 479/2008 και (ΕΕ) 1308/2013. Το πώς θα τοποθετηθεί στο θέμα αυτό ο κλάδος αλλά και ο επιστημονικός κόσμος της Χώρας δεν άπτεται του ψευδοδιλήμματος της νομιμότητας των υβριδίων, καθώς το τελευταίο έχει ήδη απαντηθεί.

7. Παρουσιάζεται η έντιμη στάση του Συνδέσμου ως «συντεχνιακή», χωρίς επιστημονικό έρεισμα. Ωστόσο, το ερευνητικό προσωπικό του «ΕΛΓΟ-Δήμητρα», το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και το Εργαστήριο Οινολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν **ταχθεί υπέρ των θέσεων που με θάρρος υπερασπίζεται ο Σ.Ε.Ο.** Αρκούμαστε να παραβάλουμε τα εξής:

Α. Ο αν. Καθηγητής Αμπελουργίας στο Α.Π.Θ., Στέφανος Κουνδουράς, επισημαίνει:

Η ΥΑ 1649/89081/2018 είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη καθώς στην Τεχνική Επιτροπή Πολλαπλασιαστικού Υλικού της 06/03/2018 που εξέτασε το θέμα μετείχαν καθηγητής Γενετικής και Βελτίωσης Φυτών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εκπρόσωπος της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρίας Γενετικής Βελτίωσης Φυτών καθώς και Ερευνητές του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, μαζί με την παρουσία, ως εμπειρογνώμονα, καθηγητή Αμπελουργίας του ΑΠΘ, οι οποίοι ενέκριναν την παρούσα ΥΑ.

Η ΥΑ 1649/89081/2018 κινείται **προς τη σωστή κατεύθυνση** διότι επιλύει το θέμα της διάκρισης μεταξύ των βελτιωμένων και των εγχώριων αβελτίωτων (δηλ. των γηγενών ή παραδοσιακών) ποικιλιών αμπέλου ως προς τη διαδικασία εγγραφής τους στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών Αμπέλου (ΕΚΠΑ). Αυτό ήταν απαραίτητο γιατί οι εγχώριες αβελτίωτες ποικιλίες αποτελούν πολύτιμους φυτογενετικούς πόρους και προστατεύονται για το λόγο αυτό από το κράτος. Με τη νέα ΥΑ, η εγγραφή των εγχώριων αβελτίωτων ποικιλιών απλοποιείται (δεν απαιτεί δοκιμές ΔΟΣ εκτός ορισμένων περιπτώσεων), κάτι που θα επιτρέψει τη διάσωση και προστασία αυτού του πολύτιμου για την Ελλάδα γενετικού υλικού της αμπέλου. Επιπλέον, με τον όρο «αβελτίωτες» δεν απαξιώνονται (όπως υποστηρίζεται) οι ελληνικές παραδοσιακές ποικιλίες αμπέλου καθότι ο όρος "βελτίωση" δεν έχει σχέση με την έννοια που έχει στην καθημερινή γλώσσα αλλά με αυτό που ξενικά αναφέρεται ως *breeding* (άρα «βελτιωμένη» ποικιλία είναι προϊόν βελτιωτικού προγράμματος ενώ «α-βελτιωτή» είναι αυτή που δεν έχει προκύψει από βελτιωτική διαδικασία). Εξάλλου ο όρος "αβελτιωτή" έχει χρησιμοποιηθεί πολλές φορές στην ελληνική νομοθεσία για να περιγράψει τις ποικιλίες που δεν προήλθαν από προγράμματα βελτίωσης και είναι επομένως λάθος το επιχείρημα ότι εισάγεται για πρώτη φορά. Επίσης, η νέα ΥΑ επίλυσε το πρόβλημα του διατηρητή για τις εγχώριες αβελτίωτες ποικιλίες, με τον ορισμό του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και ειδικότερα των Ινστιτούτων Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (Λυκόβρυση Αττικής) και Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων-Τράπεζα Γενετικού Υλικού (Θέρμη Θεσσαλονίκης).

Σε ό,τι αφορά στον υποτιθέμενο κίνδυνο της διευκόλυνσης εισαγωγής διειδικών υβριδίων αμπέλου μέσω των βελτιωμένων ποικιλιών, **η νέα ΥΑ δεν διαφοροποιείται στο θέμα αυτό** σε σχέση με την παλιότερη ΥΑ για την εγγραφή ποικιλιών στον ΕΚΠΑ (ΥΑ 361896/02-10-1987, ΦΕΚ Β' 566). Το θέμα των υβριδίων της αμπέλου ρυθμίζεται σε κοινοτικό επίπεδο, συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 81 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη επιτρέπεται να ταξινομήσουν οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που ανήκουν στο είδος *Vitis vinifera* ή προέρχονται από διασταύρωση μεταξύ του είδους *Vitis vinifera* και άλλων ειδών του γένους *Vitis* (εξαιρούνται οι Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton και Hebermont). Επομένως η νομοθεσία δεν απαγορεύει την εγγραφή των διειδικών υβριδίων, κάτι που ούτως ή άλλως ίσχυε και με την προηγούμενη ΥΑ. Και εφόσον κρίνεται αυτό λανθασμένο, το πρόβλημα δεν το έχει δημιουργήσει σε καμία περίπτωση η νέα ΥΑ ».

Β. Ο ερευνητής του ΕΛΓΟ-Δήμητρα Δρ. Δημήτρης Τάσκος τονίζει με την σειρά του:

Η ΥΑ 1649/89081/2018 συμβάλλει στην ελληνική οινοπαραγωγή και την προστασία του εθνικού πλούτου της αμπέλου, καθώς:

- **επιλύει χρονίζοντα ζητήματα**, όπως για παράδειγμα, το ότι έχει παρέλθει η τριακονταετία που οι ήδη εγγεγραμμένες ποικιλίες μπορούσαν να παραμείνουν στον εθνικό κατάλογο και επομένως θα έπρεπε να διαγραφούν
- **απλοποιεί και επιταχύνει την διαδικασία εγγραφής** στον εθνικό κατάλογο των ποικιλιών της αμπέλου, οινοποιήσιμων αλλά και σταφυλιών άμεσης ανάλωσης. Με αυτόν τον τρόπο υποστηρίζει αποτελεσματικά την γρήγορη αξιοποίηση των ποικιλιών από την αμπελοοινική μας παραγωγή
- υιοθετώντας τον όρο «εγχώρια αβελτίωτη ποικιλία», **ευτάσσει για πρώτη φορά τις αυτόχθονες ποικιλίες αμπέλου στους φυσικούς πόρους** της χώρας που προστατεύονται από το κράτος
- **ορίζει ρητά ως διατηρητές** των εγχώριων αβελτιωτών ποικιλιών το Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου και το Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ. Κατ' αυτό τον τρόπο θωρακίζονται περαιτέρω οι αυτόχθονες ποικιλίες της αμπέλου.

Σχετικά με τον κίνδυνο εισαγωγής διεδικών υβριδίων, η ισχύουσα Ευρωπαϊκή νομοθεσία δίνει το δικαίωμα στα κράτη μέλη να ταξινομούν και ποικιλίες που προέρχονται από διασταυρώσεις ποικιλιών του είδους *V. vinifera* με άλλα είδη του γένους *Vitis* [Καν. (ΕΕ) 1308/2013, άρθρο 81 (2α)]. Επομένως, η **εγγραφή τέτοιων ποικιλιών υφίσταται πάντα ως ευδεχόμενο και εναπόκειται στα κράτη μέλη της ΕΕ αν θα τις εγγράψουν ή όχι**. Η ΥΑ που αντικαταστάθηκε (ΥΑ 361896/02-10-1987, ΦΕΚ Β' 566) δεν προέβλεπε κάτι επ' αυτού, ούτε και η υφιστάμενη ΥΑ ».

8. Διαμηνύουμε, τέλος, προς κάθε κατεύθυνση ότι ο Σύνδεσμος θα διαφυλάξει με κάθε νόμιμο μέσο και χωρίς τον παραμικρό δισταγμό το όνομα του και την φήμη του, έναντι οποιασδήποτε διασποράς ψευδών ή ανακριβών στοιχείων ως προς τις θέσεις και τις προθέσεις του.

Το Δ.Σ. του Σ.Ε.Ο.